

آمازون بی حد و مرز

جف بیزوس و خلق یک امپراتوری جهانی

نویسنده: برد استون

www.ketab.ir

مترجم: رضا اسکندری آذر

انتشارات گوتنبرگ

سرشناسه	استون، برد، Stone, Brad :
عنوان و نام پدیدآور	: آمازون بی حد و مرز : جف بیزوس و خلق یک امپراتوری جهانی/نویسنده برد استون :
مشخصات نشر	: مترجم رضا اسکندری آذر ؛ ویراستار شایان صولتی.
مشخصات ظاهری	: تهران: انتشارات گوتنبرگ، ۱۴۰۰.
شابک	: ۶۱۲ ص: مصور: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م.
وضعیت فهرست نویسی	: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۹۵-۵-۲ :
یادداشت	: فیبا
عنوان دیگر	: Amazon Unbound: Jeff Bezos and the Invention of a Global Empire, 2021. عنوان اصلی:
موضوع	: جف بیزوس و خلق یک امپراتوری جهانی.
موضوع	: بیزوس، جفری، ۱۹۶۴ - م.
موضوع	: Bezos, Jeffrey :
موضوع	: آمازون دات کام -- تاریخ
موضوع	: Amazon - com (Firm) -- History :
موضوع	: کارآفرینی، Entrepreneurship :
موفقیت در کسب و کار، Success in business	
بازرگانی الکترونیکی -- ایالات متحده، Electronic commerce -- United States	
اهل کسب و کار -- ایالات متحده -- سرگذشته، Businessmen -- United States -- Biography	
کتابفروشان و کتابفروشی -- ایالات متحده -- سرگذشته، Booksellers and bookselling -- United States -- Biography	
شناسه افزوده	: اسکندری آذر، رضا، ۱۳۵۸ - مترجم
رده بندی کنگره	: Z۴۷۳ :
رده بندی دیویی	: ۲۸۱/۱۴۲ :
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۵۱۱۰۰۰ :

www.ketab.ir

آمازون بی حد و مرز

جف بیزوس و خلق یک امپراتوری جهانی

نویسنده: برد استون

مترجم: رضا اسکندری آذر

ویراستار: شایان صولتی

طراح جلد: حمید اقدسی یزدلی

صفحه آرا: هادی عادل خانی

چاپ اول: ۱۴۰۱

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۷۹۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۸۴۹۵-۵-۲

حق چاپ برای ناشر محفوظ می باشد و هر گونه استفاده به هر شکل بدون اجازه

کتابی ناشر پیگرد قانونی دارد

آدرس: تهران، خیابان انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، پلاک ۱۲۱۲، انتشارات گوتنبرگ

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۱۳۹۹۸ . gutenbergpublishation

مشهد، خیابان احمدآباد، مقابل محتشمی، انتشارات جاودان خرد

تلفن: ۰۵۱-۳۸۴۳۴۵۲۷

فهرست مطالب

مقدمه	۱۱
بخش اول: نوآوری	۳۷
فصل ۱، اَبَرْمُدیر	۳۹
فصل ۲، نامی کسل کننده تر از آنکه توجهت را جلب کند	۸۷
فصل ۳، کابوی ها و قاتل ها	۱۱۱
فصل ۴، سالی برای ضایع شدن	۱۴۷
فصل ۵، مرگ دموکراسی در ظلمات	۱۸۱
فصل ۶، بمباران هالیوود	۲۰۷
بخش دوم: مضاعف سازی	۲۴۱
فصل ۷، دستگاه گزینش	۲۴۳
فصل ۸، آینده آمازون در فروش اقلام ضررده نهفته است	۲۷۷
فصل ۹، آخرین فرسخ	۳۱۹
فصل ۱۰، معدن طلا در حیاط خلوت	۳۶۵
فصل ۱۱، قدم به قدم	۳۹۵

۴۲۵	بخش سوم؛ شکست ناپذیری.....
۴۲۷	فصل ۱۲، مجوز فعالیت.....
۴۷۱	فصل ۱۳، فاکتورهای پیچیده ساز.....
۵۱۳	فصل ۱۴، تاوان.....
۵۵۹	فصل ۱۵، همه گیری.....
۵۹۷	تصاویر.....

مقدمه

یکی از آن گردهمایی‌های زیر سقف بود که خیلی زود باعث ایجاد حس زمان‌پریشی می‌شوند؛ درست مثل رسمی کهن از یک تمدن گمشده. در یکشنبه‌شبى از ماه نوامبر سال ۲۰۱۹، یک ماه قبل از ظهور ویروس کووید ۱۹ در ووهان چین و آغاز ناگوارترین همه‌گیری در تاریخ مدرن بشریت، نخبگان عالم سیاست، رسانه، کسب‌وکار و هنر در نگارخانه ملی پرتره (متعلق به مؤسسه اسمیتسونین) واقع در واشنگتن دی.سی، گرد هم آمدند. میشل اویاما، هیلاری کلیتون، نانسی پلوسی و صدها میهمان دیگر در صحن موزه ازدحام کرده بودند تا در این مراسم رسمی که فقط و فقط مخصوص مدعوین برگزار شده بود، شرکت کنند. آن‌ها آنجا جمع شده بودند تا مراسم اضافه شدن شش پرتره جدید به مجموعه دائمی نگارخانه را جشن بگیرند؛ پرتره‌هایی که به قصد بزرگداشت چهره‌هایی نظیر لین منول میرندا خالق نمایشنامه موزیکال همیلتون، آنا وینتور سردبیر مجله وُگ و همچنین ثروتمندترین فرد دنیا، جف بیزوس بنیان‌گذار و مدیرعامل شرکت آمازون به نگارخانه منتقل شده بودند. پرتره واقع‌نمای بیزوس اثر نقاش فتورنالیست رابرت مک‌کوردی، او را با

یک پیراهن سفید شق‌ورق، کراوات نقره‌ای و نگاهی خیره در برابر پس‌زمینه سفید به تصویر کشیده بود؛ نگاهی که طی ۲۵ سال گذشته، تمام کارکنان آمازون را دستپاچه کرده بود. بیزوس در سخنرانی آن شب، بعد از پذیرفتن پرتوه جایزه ملی به خاطر تعهدش به خدمت‌رسانی، خلاقیت، فردگرایی، بصیرت و نبوغ، از هیئت پرتعداد اعضای خانواده و همکارانش در جمع حضار تشکر کرد و با تواضعش همه را تحت تأثیر قرار داد.

او بعد از مقدمه‌ای فصیح که توسط پسر ارشد نوزده‌ساله‌اش پرستون ایراد شد، گفت: «زندگی من بر پایه مجموعه‌ای بزرگ از اشتباهات بنا شده؛ می‌شه گفت به این دلیل در عالم کسب‌وکار شهرت دارم. چند نفر از شما فایر فون دارید؟» جمعیت با دهان‌های باز، ساکت نشستند - گویی هوشمند آمازون، محصول ۲۰۱۴، با شکستی بزرگ مواجه شده بود. بیزوس خطاب به خنده حضار گفت: «بله، هیچ‌کدوم از شما اون گوشی رو ندارید. خیلی هم ممنون.» بعد ادامه داد: «تمام کارهای جالب‌توجه، مهم و مفیدی که انجام دادم، بعد از سیلابی از آزمون و خطا، و به نتیجه مطلوب رسیدن؛ و به خاطر همین موضوع حای زخم‌های شکست‌های پیاپی در بدنم کاملاً قابل مشاهده است.» بعد به انتخاب مک‌کوردی از مجموعه هنرمندان پیشنهادشده از طرف موزه اشاره کرد و گفت: «به‌دنبال کسی می‌گشتم که بتونه چهره‌م رو به‌صورت فراواقعی و با تمام معایب، کاستی‌ها و ردّ زخم‌هام نقاشی کنه.»

حضار سرپا ایستادند و با تشویقی کرکننده به سخنرانی بیزوس واکنش نشان دادند. خلاصه که، یکی از آن شب‌های خاص بود. گروه موسیقی خاک، باد و آتش قطعه‌ای را اجرا کردند، مهمانان نوشیدند و رقصیدند و شومن و کم‌دین معروف، جیمز کوردن، با کلاه‌گیس بلوند، عینک آفتابی شیشه‌مشکی و کت خز، حین آنکه رفتار و لحن وینتور را تقلید می‌کرد، جایزه‌اش را به‌دستش داد و

همان طور فی البداهه و با لحن ویتور گفت: «به این جف بیزوس بگید یه قهوه واسه‌م بپار!» صدای غرش خنده جماعت ثروتمند، فضا را پر کرد.

اما بیرون از آن گردهمایی باشکوه، حس مردم به شرکت آمازون و مدیرعاملش، در بیست و ششمین سال فعالیتش، به گونه‌ای کاملاً متفاوت و پیچیده بود. موفقیت آمازون داشت سر به فلک می‌کشید، اما آوازه‌اش لکه‌دار شده بود. هرکجا صدای تشویقی می‌آمد، انتقاد هم شنیده می‌شد. مشتریان آمازون این شرکت را ستایش می‌کردند و دوست داشتند، اما در عین حال، قصد و نیت محرمانه‌اش همیشه مایه سلب اعتماد بود و ثروت هنگفت و روبه‌رشد بنیان‌گذارش در برابر فلاکت کارکنان مشغول در انبارهای شرکت، خودنمایی می‌کرد و موجب ایجاد سؤالات نگران‌کننده‌ای درباره توزیع نامتقارن پول و قدرت شده بود. آمازون دیگر نه فقط یک داستان الهام‌بخش درباره موفقیت، بلکه به رفراندومی برای جامعه و مسئولیت‌هایی تبدیل شده بود که شرکت‌های بزرگ در قبال کارکنان، مردم و تقدس سیاره آسیب‌پذیرمان دارند.

بیزوس با پذیرش پیمان رسیدگی به وضعیت اقلیمی به مورد دوم پرداخته بود؛ به این ترتیب که آمازون باید تا سال ۲۰۴۰، ده سال قبل از هدف‌گذاری بلندپروازانه توافق پاریس، تمام آلودگی‌های کربنی‌اش را متوقف کند. منتقدان مدام آمازون را تحت فشار قرار می‌دادند تا مثل سایر شرکت‌ها، رد پای کربنی‌اش را افشا کند؛ منظور از رد پای کربنی، مشارکت آمازون در تولید گازهای مضر است که گرمایش جهانی را تشدید می‌کنند. واحد توسعه و برنامه‌ریزی آمازون سال‌ها تلاش کرده بود تا استانداردهای مؤثرتری برای ابنیه‌اش^۱ ایجاد، و مصرف مواد مضر برای طبیعت در بسته‌بندی محصولاتش را متوقف کند. اما جازدن

۱. منظور نویسنده در اینجا تمام ساختمان‌های شرکت آمازون است که در راستای اهدافش فعالیت می‌کنند. ویراستار

تلاش‌های‌شان و منتشرکردن یک گزارش درباره تأثیرات کربنی (درست مثل سایر شرکت‌ها) کافی نبود. بیزوس اصرار داشت که آمازون به روشی خلاقانه به موضوع رسیدگی کند تا به‌عنوان شرکتی پیشرو در این جنبش شناخته شود و میلیون‌ها مشتری‌اش در سرتاسر دنیا همچنان حس خوبی از سرزدن به وبسایت و کلیک کردن روی دکمه «همین حال خرید کنید!» داشته باشند.

هیچ مسیر راحتی برای رسیدن به این هدف وجود نداشت؛ به‌خصوص با وجود ناوگان پرتعداد هواپیماها، کامیون‌ها و ون‌های آمازون که به‌مقدار آلودگی‌ها دامن می‌زدند. با این حال، بیزوس دلش می‌خواست پیمان را اجرا، و با ژستی باوقار از سایر شرکت‌ها دعوت کند که آن‌ها هم پیمان را امضا کنند. یکی از ایده‌هایی که پیوسته در آمازون مورد بحث قرار می‌گرفت، این بود که بیزوس طی ویدیویی که شخصاً از کلاهِک یخی در قطب گرفته بود، هدف و برنامه شرکت را برای مردم اعلام کند. کارکنان واحدهای برنامه‌ریزی و توسعه و روابط عمومی آمازون فقط چند روزی برای این نمایش پیچیده در باب کاهش آلودگی‌های کربنی وقت صرف کرده و در نهایت، منصرف شدند. قرار بر این شد که بیزوس نمایشش را در محلی در دسترس‌تر و گرم‌تر، یعنی باشگاه مطبوعات ملی واقع در واشنگتن دی.سی اجرا کند.

در صبح ۱۹ سپتامبر سال ۲۰۱۹، دو ماه قبل از مراسم نگارخانه ملی، ده بیست نفر از خبرنگارها برای مصاحبه‌ای نادر با مدیرعامل آمازون گرد هم آمدند. بیزوس همراه کریستیانای فِیگرس، دبیر سابق نشست سازمان ملل در باب وضعیت اقلیمی، روی سن کوچکی نشسته بود. او سخنرانی‌اش را به این‌صورت آغاز کرد: «از قرار معلوم، پیش‌بینی‌های پنج سال قبل دانشمندان مسائل اقلیمی اشتباه از آب در او‌مدن. یخ‌های قطب جنوب ۷۰ درصد سریع‌تر از آنچه پنج سال قبل پیش‌بینی شده بود در حال آب شدن هستن. اقیانوس‌ها

۴۰ درصد سریع‌تر از مقدار پیش‌بینی شده گرم می‌شن.» و بعد ادامه داد که آمازون برای محقق کردن اهداف جدیدش، تمام منابع برقی‌اش را با انرژی‌های تجدیدپذیر جایگزین خواهد کرد. قرار شد برنامه با سفارش‌گذاری ۱۰۰ هزار دستگاه خودروی ون برقی از شرکت خودروسازی ریوین اتوموتیو (استارت‌آپی که آمازون تأمین مالی‌اش را برعهده داشت) آغاز شود.

در جلسه پرسش و پاسخ بعد از سخنرانی، یکی از خبرنگارها درباره گروهی از کارکنان سؤال کرد که تحت جنبش «کارکنان آمازون برای اجرای عدالت اقلیمی» گرد هم آمده بودند. گروه مذکور علاوه بر سایر درخواست‌های‌شان، تقاضا داشتند که آمازون دست از حمایت مالی سیاست‌مداران مخالف با رسیدگی به وضعیت اقلیمی برداشته و قرارداد تأمین فضای ابری‌اش را با شرکت‌های مصرف‌کننده سوخت‌های فسیلی لغو کند. بیزوس درباره نگرانی‌های گروه مذکور گفت: «به‌نظرم درخواست‌های اون‌ها کاملاً قابل‌درکه.» و در عین حال، به این موضوع هم اشاره کرد که با تمام درخواست‌های‌شان موافق نیست. «ما نمی‌خوایم این قضیه به ترازوی منابع مشترک تبدیل بشه. همگی باید در کنار هم برای این موضوع تلاش کنیم.» چند ماه بعد، در گیرودار همه‌گیری کرونا، آمازون دو نفر از سازمان‌دهندگان گروه مذکور را اخراج کرد.

خودم هم آن روز بین حضار بودم و دست بالا بردم تا آخرین سؤال جلسه را بپرسم: «آیا شما اطمینان دارید که بشر می‌تونه اون قدر سریع وارد عمل بشه که از وقوع ناگوارترین سناریوهای ممکن ناشی از گرمایش جهانی جلوگیری کنه؟» بیزوس در جوابم گفت: «من ذاتاً آدم خوش‌بینی هستم.» با همان نگاه خیره‌ای که رابرت مک‌کوردی هنرمند توانسته بود به‌خوبی در نقاشی‌اش بگنجاند، می‌خکوبم کرد و ادامه داد: «واقعاً معتقدم وقتی نبوغ وارد قضایا می‌شه، وقتی نوآوری وارد قضایا می‌شه، وقتی افراد عزم‌شون رو جزم می‌کنن،